

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

1. การวางแผนการวิจัย

1.1 วิเคราะห์ปัญหา

สภาพปัญหา

ในสภาพสังคมปัจจุบันมีแนวโน้มที่พัฒนาประเทศ ไปเป็นสังคมอุตสาหกรรมใหม่เป็นสังคมที่เน้นด้านธุรกิจ ทำให้เกิดปัญหาด้านคุณธรรม เช่น การเห็นแก่ตัว ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือยซึ่งมีผลกระทบต่อมาถึงเด็ก จากการพิจารณาธรรมชาติของเด็กโดยเฉพาะเด็กก่อนระดับประถมศึกษา เด็กจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกด้วยการอยากรู้อยากเห็น เรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว ดังนั้น

การสอดแทรกคุณธรรมในเด็กช่วงระยะนี้ ทำให้เด็กได้รับการเรียนรู้ แต่สิ่งที่ ดึงมาเป็นพื้นฐานของจิตใจที่จะนำไปสู่การกระทำปลูกฝังคุณธรรม รู้จักเลือกรับสิ่งที่มีคุณค่าให้ที่อยู่ในจิตใจ ดังนั้นจึงควรเร่งปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานของความเป็นไทย มีคุณธรรมการประหยัด สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ มีความรู้สึกนึกคิดที่ดี และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม

1.2 กำหนดวิธีการแก้ปัญหา

วิธีการแก้ปัญหามาของการวิจัยในครั้งนี้ คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมการประหยัดของนักเรียนโดยใช้กิจกรรม นิทาน เพลง คำคล้องจอง ใช้การจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ในกิจกรรมหลักของแต่ละวัน แล้วสังเกตบันทึกผลการประหยัดของนักเรียนทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

1.3 กำหนดและนิยามตัวแปรสำคัญในการวิจัย

ประชากร

- นักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง จำนวน 24 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น : ส่งเสริมคุณธรรมการประหยัดของนักเรียน

ตัวแปรตาม : การใช้กิจกรรม นิทาน เพลง คำคล้องจอง

1.4 กำหนดกรอบแนวคิด ระเบียบวิธีวิจัย แบบแผนการวิจัย และออกแบบการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมการประหยัดของนักเรียน → กิจกรรม นิทาน เพลงและคำคล้องจอง

1.5 การเตรียมการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ประกอบด้วย กิจกรรมบทบาทสมมุติ นิทาน เพลง คำคล้องจอง แบบทดสอบส่งเสริมคุณธรรมการประหยัด แบบสังเกตพฤติกรรม รู้จักประหยัดและออม โดยมีวิธีการดำเนินการ คือ

- ชี้ให้ชัด สนุกสนานในการเรียน โดยการเล่านิทาน เพลง พูดคำคล้องจอง และร่วมกิจกรรมประจำวัน
- ฝึกให้นักเรียนคิดอย่างมีเหตุผลในการใช้เงิน และการเลือกซื้อสิ่งของ
- ฝึกให้นักเรียนรู้จักการเก็บรักษาของของตนเอง ของผู้อื่น และของส่วนรวม เช่น เล่นของเล่นแล้วเก็บเข้าที่ไม่เปิดน้ำทิ้ง
- ฝึกให้นักเรียนรู้จักประมาณตนในการกิน เช่น ไม่กินทิ้งกินขว้าง กินข้าวให้หมดจาน
- ฝึกให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา อ่านหนังสือ
- ฝึกให้เด็กนำวัสดุเหลือใช้ วัสดุที่ใช้แล้วมาทำของเล่น

ระยะเวลาในการดำเนินการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

วันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 - 4 กุมภาพันธ์ 2562

2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sampling Design)

นักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง จำนวน 24 คน

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Measurement Design)

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมการประหยัดของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน เพลง คำคล้องจอง ซึ่งมีหลักการดำเนินการ ดังนี้

- 1.การเก็บข้อมูลจากการบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมการประหยัดที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่ เพลง คำคล้อง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้ผู้สังเกต ผู้วิจัย จำนวน 10 คน
- 2.เก็บข้อมูลพื้นฐานด้านพฤติกรรมการประหยัดจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 24 คน จากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์แบบปกติเป็นเวลา 1 วัน สัปดาห์ ละ 3 วัน ได้แก่ วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ วันละ 20 นาที และในวันสุดท้ายของสัปดาห์ที่จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์แบบปกติ คือ วันศุกร์ ผู้วิจัยทำการสังเกตโดยใช้แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการประหยัดของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
- 3.ทำการบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมการเก็บของเล่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน เพลง คำคล้อง เป็นเวลา 8 สัปดาห์ๆ ละ 3 ครั้ง คือ วันสุดท้ายของการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน เพลง คำคล้อง บันทึกการสังเกตผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน เพลง คำคล้อง

เกณฑ์ประเมินพฤติกรรมรู้จักประหยัดและออมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง
ชั้น อนุบาล 2

การรู้จักประมาณการกินไม่ทิ้งไม่ขว้าง	<ul style="list-style-type: none">- กินข้าวไม่หกเลอะเทอะ- รับประทานอาหารหมดทุกครั้ง
การเก็บรักษาของใช้ส่วนตัว	<ul style="list-style-type: none">- เก็บของใช้ได้เรียบร้อย สมุด ดินสอ ยางลบ สีไม้ สีชอล์ก แก้วน้ำ แปรง ยาสีฟัน กระจเป่า เสื้อผ้า ผ้าเช็ดตัว ถูงเท้า รองเท้า
การรู้จักรักษาของใช้ส่วนรวม	<ul style="list-style-type: none">- ใช้น้ำ-ไฟอย่างประหยัด- ไม่ขีด-เขียนบนผนัง โต๊ะ เก้าอี้ พื้น ห้องเรียน- ช่วยทำความสะอาดห้องเรียน- เก็บเศษกระดาษในห้องเรียน
การเลือกอาหารที่มีประโยชน์	<ul style="list-style-type: none">- รับประทานผัก-ผลไม้- รับประทานขนมไทย- ไม่ดื่มน้ำอัดลม
การเก็บเงินออม	<ul style="list-style-type: none">- ไม่เล่นของเล่นที่มีราคาแพง- รู้จักเลือกของใช้- ไม่ซื้อของใช้ส่วนตัวบ่อยครั้ง เช่น ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด
การใช้เวลาให้เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none">- ไม่คุย ไม่เล่นกับเพื่อนขณะปฏิบัติกิจกรรม- มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ- ช่วยเหลืองานส่วนรวมในห้องเรียน- จัดเก็บของใช้ในห้องเรียนเข้าที่ให้เรียบร้อย- ทำความสะอาดห้องเรียนเป็นประจำ

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบ การสังเกตพฤติกรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม การประหยัดของนักเรียนโดย
ใช้ นิทาน เพลง คำคล้องจอง ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง ชั้น อนุบาล 2

พฤติกรรม	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4		หมายเหตุ
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
การรู้จักประมาณการกินไม่ ทิ้งไม่ขว้าง	19	5	20	4	21	3	23	1	
คิดเป็นร้อยละ	79.17	20.83	83.33	16.67	87.50	12.50	95.83	4.17	
การเก็บรักษาของ ใช้ส่วนตัว	20	4	21	3	21	3	22	2	
คิดเป็นร้อยละ	83.33	16.67	87.50	12.50	87.50	12.50	91.67	8.33	
การรู้จักรักษาของ ใช้ส่วนรวม	19	5	20	4	22	2	24	0	
คิดเป็นร้อยละ	79.17	20.83	83.33	16.67	91.67	8.33	100.00	0.00	
การเลือกอาหาร ที่มีประโยชน์	20	4	20	4	21	3	23	1	
คิดเป็นร้อยละ	83.33	16.67	83.33	16.67	87.50	12.50	95.83	4.17	
การเก็บเงินออม	19	5	21	3	22	2	23	1	
คิดเป็นร้อยละ	79.17	20.83	32.14	12.50	91.67	8.33	95.83	4.17	
การใช้เวลาให้ เหมาะสม	20	4	21	3	22	2	22	2	
คิดเป็นร้อยละ	83.33	16.67	87.50	12.50	91.67	8.33	91.67	8.33	

ตารางที่ 1 พบว่า หลังจากที่ใช้กิจกรรม นิทาน เพลง คำคล้องจอง นักเรียนมีพฤติกรรม ดีขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม การประหยัดของนักเรียนโดยใช้กิจกรรม นิทาน เพลง คำคล้องจอง ของนักเรียนชั้น อนุบาล 2 ของโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง ทั้ง 4 ครั้ง ในการสังเกตพฤติกรรม

พฤติกรรม	ปฏิบัติ	คิดเป็นร้อยละ	ไม่ปฏิบัติ	คิดเป็นร้อยละ
การรู้จักประมาณการกินไม่ทิ้งไม่ขว้าง	83	86.46	13	13.54
การเก็บรักษาของใช้ส่วนตัว	84	87.50	12	12.50
การรู้จักรักษาของใช้ส่วนรวม	85	88.54	11	11.46
การเลือกอาหารที่มีประโยชน์	84	87.50	12	12.50
การเก็บเงินออม	85	88.54	11	11.46
การใช้เวลาให้เหมาะสม	85	88.54	11	11.46
คิดเป็นร้อยละรวม	506	87.85	70	12.15

จากตารางที่ 1 และ 2 สามารถเปรียบเทียบได้ว่าถ้านักเรียนได้รับการส่งเสริมในด้านคุณธรรมโดยใช้กิจกรรม นิทาน เพลง คำคล้องจอง นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและรู้จักประหยัด เห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว จะทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งที่ตั้งเป้าหมายเป็นพื้นฐานของจิตใจนำไปสู่การปลูกฝังคุณธรรม รู้จักเลือกรับสิ่งที่มีคุณค่าให้มีในจิตใจ มีคุณธรรมการประหยัด สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้อย่างมีความรู้สึกรู้สึกคิดที่ดี และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมตามวัย และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis Design)

การวิเคราะห์ข้อมูล

คิดเป็นร้อยละ (%)

การกำหนดกรอบความคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเตรียมเอกสาร กิจกรรม นิทาน เพลง คำคล้องจอง สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมรู้จักการประหยัดและอดออม ส่งเสริมคุณธรรมการประหยัด โดยสังเกตและจดบันทึก ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2561 – กุมภาพันธ์ 2562 พบว่านักเรียนมีคุณธรรมในด้านการประหยัด มากขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

หลังจากที่นักเรียนได้รับการส่งเสริมคุณธรรมการประหยัด นักเรียนมีพฤติกรรมการประหยัด ใช้สิ่งของอย่างเห็นคุณค่า นำเอาวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นของเล่นโดยไม่ต้องหาซื้อ คิดอย่างมีเหตุผล ในการใช้จ่ายซื้อของ ไม่กินทิ้งกินขว้าง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา อ่านหนังสือ ใช้น้ำอย่างประหยัด เล่นของเล่นเมื่อเลิกเล่นเก็บเข้าที่ทุกครั้งอย่างเรียบร้อย

3. การสรุปผลและการเผยแพร่

3.1 สรุปผลการวิจัยและการสะท้อนกลับ

สรุปผล

ภายหลังจากการสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม การประหยัดของนักเรียนโดยใช้กิจกรรม นิทาน เพลง คำคล้องจอง ที่ครูจัดขึ้น ปรากฏว่านักเรียนชั้น อนุบาล 2 ทั้ง 24 คน เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.85 ที่ปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติ 12.15 และจากการเปรียบเทียบในตารางที่ 1 จากครั้งที่ 1 – 4 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมได้ดี เพิ่มขึ้นตามลำดับ

อภิปราย

จากการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม การประหยัดของนักเรียนโดยใช้กิจกรรม นิทาน เพลง คำคล้องจอง นักเรียนมีพฤติกรรมการประหยัดดีขึ้นตามลำดับ สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และรู้จักประหยัด แสดงว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมการประหยัดให้กับนักเรียนชั้น อนุบาล 2 จะช่วยทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว จะทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งที่ดีงามเป็นพื้นฐานของจิตใจ นำไปสู่การปลูกฝังคุณธรรม รู้จักเลือกรับสิ่งที่มีคุณค่าให้มีในจิตใจ มีคุณธรรมการประหยัด สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้อย่างมีความรู้สึกนึกคิดที่ดี และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมตามวัย

ข้อเสนอแนะ

- 1.กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมการประหยัดควรทำอย่างต่อเนื่องเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกคิดที่ดีให้กับเด็ก
- 2.ควรเผยแพร่ให้เพื่อนครูหรือผู้ที่สนใจนำไปทดลองใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางฝึกให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรม รู้จักประหยัดและออม
2. เป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านอื่น ๆ ที่มีต่อการพัฒนาการทางอารมณ์ - จิตใจ สังคม ของเด็กปฐมวัย

3.2 การเผยแพร่ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการเผยแพร่ผลการวิจัยครั้งนี้ ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ปกครองทราบ โดยการนำผลการวิจัย โปสต์ลงในหน้าเพจของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพองแดง เพื่อแจ้งข่าวสารให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบผลการวิจัยโดยทั่วกัน